Lietas Nr. C10097513
Lietas arhīva Nr. C-0282-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Bauskā 2014.gada 20.janvārī.

Bauskas rajona tiesa

tiesnesis A.Sniedzītis, izskatījis rakstveida procesā Bauskā, Zaļā ielā 12, civillietu **/pers. B/** maza apmēra prasībā pret **/pers. C/** par uzturlīdzekļu piedziņu,

k o n s t a t ē j a:

2013.gada 05.decembrī tiesā saņemta /pers. B/ maza apmēra prasība pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu 2012.gada 14.janvārī dzimušā dēla /pers.D/uzturam. Prasītāja lūdz piedzīt uzturlīdzekļus dēla uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas katru mēnesi līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai un 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas katru mēnesi no bērna 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai. Prasītāja norāda, ka bērns kopš 2013.gada 17.novembra dzīvo tikai ar viņu. Atbildētājs par šo laiku materiālu palīdzību nav sniedzis un uz prasītājas aicinājumiem, to darīt, ir atbildējis noraidoši. Pušu dēls ir alerģisks, viņam ir nepieciešama speciāla pārtika un higiēnas līdzekļi.

Prasība pamatota uz Civillikuma 177.pantu, 179.pantu.

Prasītāja nelūdz lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma (turpmāk CPL) 56.panta piektā daļa nosaka, ka *tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese,- pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.*

Atbildētājam par lietas ierosināšanu paziņots uz deklarētās dzīvesvietas adresi, nosūtot prasības pieteikumu, izskaidrojot procesuālās tiesības un pienākumus (9.lietas lapa). Atbildētājs sniedzis rakstveida paskaidrojumu, kurā norādījis, ka prasību atzīst pilnībā. Nav lūdzis lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

CPL 250^{25}.panta pirmā daļa nosaka, *ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.*

Par lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā pusēm paziņots, nosūtot paziņojumus 2013.gada 27.decembrī (12.lietas lapa). Paziņojums prasītājai nosūtīts uz prasības pieteikumā norādīto faktisko dzīves vietas adresi. Atbildētājam paziņojums nosūtīts uz deklarētās dzīves vietas adresi.

Tiesa atzīst, ka par procesu pusēm ir paziņots CPL noteiktā kārtībā. Tiesas dokumenti ir nosūtīti uz atbildētāja deklarētās dzīves vietas adresi. Atbildētājs ir sniedzis paskaidrojumus. Ņemot vērā minēto, lietu iespējams izskatīt rakstveida procesā. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Pārbaudījusi un novērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma.

Atbildētājs /pers. C/ savos rakstveida paskaidrojumos prasību par uzturlīdzekļu piedziņu dēla uzturam atzina pilnībā.

CPL 193.panta piektā daļa paredz, ja *atbildētājs pilnībā atzinis prasību, sprieduma motīvu daļā iekļauj tikai norādi uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tiesa vadījusies.* Tiesa atzīst, ka spriedumā nav nepieciešams analizēt pierādījumus, bet tikai norādīt normatīvos aktus, uz kuriem tiesa pamato spriedumu.

Civillikuma (turpmāk CL) 177.pants paredz, *ka līdz pilngadības sasniegšanai [219.p.] bērns ir vecāku aizgādībā.*

CL 178.pants paredz, *ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.*

CL179.pants nosaka, ka *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.*

Panta piektā daļa paredz, ka *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.*

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", kuri izdoti saskaņā ar CL 179.panta piekto daļu, nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus- katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai- 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumiem Nr.1096, minimālā mēneša darba alga no 2011.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.decembrim valstī bija noteikta 200 latu, līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas līdz 2013.gada 31.decembrim jānodrošina katram no vecākiem bērniem līdz 7 gadu vecumam ir Ls 50 mēnesī jeb 71,14 *euro* mēnesī katram bērnam.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665, minimālā mēneša darba alga no 2014.gada 1.janvāra valstī ir noteikta 320 *euro*, līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs no 2014.gada 1.janvāra, kas jānodrošina katram no vecākiem bērnam līdz 7 gadu vecumam ir 80 *euro* mēnesī katram bērnam, bet no bērnu 7 gadu vecuma 96 *euro* mēnesī katram bērnam.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa nosaka, ka *bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.*

Ņemot vērā, ka Atbildētāja kā nepilngadīga bērna tēva pienākums, atbilstoši CL 179.pantam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa vai jebkādiem citiem apstākļiem ir nodrošināt sava bērna uzturēšanai uzturlīdzekļus vismaz minimālajā apmērā, uzturlīdzekļi no Atbildētāja piedzenami tādā apmērā, kāds noteikts ar Ministru kabineta noteikumiem par minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kā to lūgusi prasītāja.

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami no prasības iesniegšanas dienas, jo ar prasības celšanas dienu prasītāja uzsāk īstenot savu aizskarto interešu aizsardzību tiesā. Minētais atbilst bērna interesēm un tiesu praksei (sk. Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 27.janvāra spriedums lietā Nr.SKC- 254). Tiesā nav sniegti pierādījumi par maksājumu veikšanu pēc prasības celšanas. Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami līdz bērna pilngadībai, t.i., kamēr bērns ir vecāku aizgādībā.

Līdz ar to par periodu no 2013.gada 05.decembra līdz 31.decembrim no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi par 26 dienām 41,86 jeb 59,54 *euro*), bet sākot ar 2014.gada 01.janvāri ik mēnesi 80 *euro*, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

CPL 33.pants nosaka, ka *tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.* CPL 39.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.*

Saskaņā ar CPL 35.panta pirmās daļas 3.punktu *prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu.*

Maksājumu kopsumma par vienu gadu ir 949,86 *euro* (par periodu no 2013.gada 05.decembra līdz 31.decembrim - Ls 41,86 jeb 59,54 *euro* par 26 dienām plus par periodu no 2014.gada 1.janvāra līdz 01.decembrim 80 *euro* par 11 pilniem mēnešiem ir 880 *euro* un par 4 dienām 80 *euro* ir 10,32 *euro*).

Valsts nodeva ir 142,48 *euro* (CPL 34.panta pirmās daļas pirmā punkta (a) apakšpunkts) jeb Ls 100,16.

Tiesa atzīst, ka no Atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi- valsts nodeva par prasību par uzturlīdzekļu piedziņu 142,48 *euro* (Ls 100,16) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanu atbildētājam un paziņojumu nosūtīšanu pusēm 3,53 *euro* (Ls 2,48).

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34., 35., 42., 74., 93., 189., 193., 199., 204.[1], 250.[25].pantiem tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no **/pers. C/,** /personas kods/, par labu **/pers. B/**, /personas kods/, uzturlīdzekļus sākot no 2013.gada 05.decembra dēla /pers.D/ dzimis /dzimšanas gads,datums/, /personas kods/, uzturam periodā no 2013.gada 05.decembra līdz 2013.gada 31.decembrim **59,54** *euro* (piecdesmit deviņi *euro* un 54 centi) jeb Ls 41,86, bet sākot no 2014.gada 1.janvāra piedzīt uzturlīdzekļus **80** *euro*(astoņdesmit *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas mēnesī līdz bērna 7 gadu vecumam 2019.gada 14.janvārim, bet no bērna 7 gadu vecuma 2019.gada 15.janvāra ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī, līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no **/pers. C/,** /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus- valsts nodevu **142,48** *euro*(viens simts četrdesmit divi *euro* un 48 centi) jeb Ls 100,16, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **3,53** *euro*(trīs *euro* un 53 centi) jeb Ls 2,48. Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Valsts nodeva iemaksājama: saņēmējs: Valsts kase; NMR 90000050138; Konta Nr. LV55TREL1060190911200; BIC kods TRELLV22; Valsts nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami: saņēmējs: Tiesu administrācija Mūkusalas iela 41b, Rīga; NMR 90001672316; ar PVN apliekamās personas Nr. LV90001672316; saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV 22; Konta Nr. LV51TREL2190458019000; maksājuma mērķis- 21499 (atbildētāja vārds, uzvārds). Maksājumus apliecinoši dokumenti sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzami Bauskas rajona tiesas kancelejā, pretējā gadījumā tiesa nodos spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Spriedums apelācijas kārtībā nav pārsūdzams. Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas datuma- 2014.gada 20.janvāra Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, iesniedzot kasācijas sūdzību Bauskas rajona tiesā.

Tiesnesis A.Sniedzītis